

Slovenský

TECHNISCHE UNIVERSITÄT WIEN

TECHNICKÁ UNIVERZITA V KOŠICIACH

Verein Offenes Lernen

Tento projekt bol financovaný s podporou Európskej Komisie. Táto publikácia reprezentuje výlučne názor autorov a Komisia a ani národná agentúra nezodpovedajú za akékoľvek použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii.

Všimnete si, že QR kódy používané pre online aplikáciu v tejto verzii úloh nie sú uvedené. Na prepojenie úloh s online aplikáciou je potrebné kontaktovať projektový tím prostredníctvom emailu.

Úvod do IT boxu

V rámci IT boxu deti využívajú RaspberryPi a objavujú základy používania kancelárskych softvérov, služieb a webstránok (google, Wikipédia). Koncept je rovnaký ako v ostatných boxoch, využíva metódu SOLE. V rámci boxu využívame dva typy Raspberry, Raspberry3 a Raspberry1. Vzhľadom na to, že Raspberry1 nedokáže poskytovať WiFi funkcionalitu, je potrebné využiť zariadenie, ktoré toto spojenie zabezpečí.

Práca s Raspberry

RaspberryPi je počítač o veľkosti kreditnej karty pracujúci s ARM procesorom predávaným spoločnosťou Raspberry Pi Foundation (<u>www.raspberrypi.org</u>). Doteraz boli uvoľnené 3 hlavné verzie – Raspberry1 (a,b), Raspberry2, Raspberry 3 s 2GHz 64-bitovým štvorjadrovým ARMv8 procesorom, 1Gb RAM, štyrmi USB-slotmi, 1HDMI portom, jedným sieťovým rozhraním, možnosťami WIFI (802.11n) a Bluetooth (4.1 low Energy).

Existuje niekoľko rozličných Linux distribúcií dostupných pre RaspberryPi, ale najjednoduchším riešením je využívať Raspbian (https://www.raspbian.org/), Linux Debian distribúciu, špeciálne navrhnutú pre RaspberryPi.

Pre účely tohto projektu je potrebné Raspbian jemne upraviť. Okrem jazykových súborov a loga bolo doinštalovaných ešte niekoľko ďalších programov. To zaručuje ľahkú vymeniteľnosť v prípade zničeného súborového systému alebo hardvérového poškodenia SD karty.

Začíname s RaspberryPI

Príprava:

Aby ste mohli používať RaspberryPi, postrebujete nasledovné položky:

RaspberryPi (nie nevyhnutne zapuzdrené), 1 HDMI kábel, 1 obrazovku (s HDMI-portom), 1 klávesnicu, 1 myš, 1 napájací zdroj, 1 Micro-SD kartu a nie nevyhnutne 1 sieťový kábel (alebo 1 Wifi prijímač/vysielač v prípade, že používate Raspberry1b) na pripojenie Raspberry do počítačovej siete.

Používanie Raspberry:

Iba pripojte HDMI port k obrazovke, myš a klávesnicu k USB portom RaspberryPi.

Preverte, či je Micro-SD karta vložená do RaspberryPi.

A ako poslednú vec, pripojte RaspberryPi k zdroju napájania. Zariadenie sa samé zapne.

Obr. 1 RaspberryPi

Raspberry nabootuje Rasbian Image, ktorý je uložený na SD karte. Za krátky okamih uvidíte pracovnú plochu Raspbian-u.

Na snímke môžete vidieť prednastavenú pracovnú plochu svojho Raspbian-u. V ľavom hornom rohu je možné nájsť tlačidlo ponuky (s veľkou červenou malinou), pomocou ktorého si môžete z rozličných programov, ktoré sú už nainštalované.

V pravom hornom rohu je ikona siete, zvuku a malej ikonky, ktorá zobrazuje zaťaženie systému a tlačidlo na uvoľnenie USB-diskov a ostatných externých zariadení (ak sú pripojené k Raspberry).

Na spustenie programu iba zatlačte jeho ikonu. Na zavretie programu slúži stlačenie tlačidla X, ktoré je umiestnené v pravom hornom rohu. Je tu množstvo už nainštalovaných programov, ale samozrejme je možné si doinštalovať vlastný softvér. Ak sa chcete dozvedieť ako, prezrite si sekciu "Riešenie problémov" v tomto dokumente.

Používateľ

Raspbian môže byť využívaný viac ako jedným používateľským účtom, ale pre účely boxu IT je najvhodnejšie ponechať všetky nastavenia pôvodné. Za krátky okamih dôjde k samoprihláseniu s kontom *user pi* (s heslom *raspberry*) a zobrazí sa pracovná plocha. V podstate budú všetky úlohy vykonané pod rovnakým kontom ako Raspbian user.

Riešenie problémov

Ako vždy, v prípade komplexných systémov, aj tu môžu nastať neočakávané problémy. Obyčajne sú Raspbian a RaspberryPi dobre zostavené a robustné, takže pracujú bez problémov aj v horších pracovných podmienkach. Majte však na pamäti, že Raspberry nie je vyvinutý pre prácu vonku, vo vlhkom alebo horúcom prostredí.

Ak nepracuje správne iba jeden z nástrojov (programov) Raspberry Pi, môžete kedykoľvek vymeniť microSD kartu. Každá z týchto kariet obsahuje rovnaký image Raspbian-u. Skúste nefunkčnú kartu vymeniť za kartu z niektorého z fungujúcich Raspberry. Ak zariadenie po výmene funguje, znamená to, že je pravdebodobne chybná microSD karta. Túto kartu nevyhadzujte, ale uschovajte, pretože na tieto karty sa vzťahuje záruka.

Problémy s boot-ovaním (zavádzaním systému)

Ak sa vyskytne problém s bootovaním niektorého z Raspberry, zašlite mi snímku alebo video obrazovky zobrazenej počas zavádzania systému, aby bolo možné identifikovať problém. Pokúste sa odpojiť a pripojiť napájanie a zistiť, či sa niečo zmení. Tiež sa pokúste vybrať a znova vložiť microSD kartu. Je možné, že došlo k strate spojenia medzi týmito zariadeniami a preto sa vyskytli dané problémy.

Problémy so sieťou

Ak máte nejaké problémy so sieťovým pripojením, navhodnejšie bude zaslať mi informácie o vašej sieťovej infraštruktúre (ako sú Raspberry pripojené k sieti (prostredníctvom WiFi alebo káblom). Spolupracuje chybné Raspberry s ostatnými zariadeniami alebo nie? Existujú v danej sieti aj iný WiFi klient alebo nie? Aký je názov (SSID) Vašej WiFi siete? Kde sa zobrazujú chybové hlásenia? Odpovede na tieto otázky mi pomôžu odsledovať možné príčiny vzniknutej chyby.

Obnova Raspberry

Ak niečo zničí súborový systém alebo microSD karta potrebuje výmenu, a Vy už máte pripravenú náhradnú, je jednoduché vytvoriť nový Raspbian Image na novej mikroSD karte. Môžem vám poslať pokyny, alebo Vám s tým pomôcť, najprv ale budem potrebovať od Vás nejaké informácie: Aký

operačný systém používate? (Pomocou čoho (počítač, tablet, ...) chcete vytvoriť nový image na microSD karte) a koľko pamäte je k dispozícii na danej microSD karte).

Majte na pamäti, že vytvorením Image Raspbian sa na danej microSD karte vymažú všetky dáta, ktoré sú už na nej uložené.

Zoznam tém:

Téma a: RaspberryPi

Téma b: web

Téma c: kancelária

Téma d: začíname so Scratch-om

Skupiny úloh a úlohy

Úloha 2a1 – Zostav RaspberryPi

Táto úloha je o RaspberryPi samotnom. Deti sa dozvedia, že má k dispozícii mnoho rozličných portov, že potrebujú rôzne káble a konektory a že každý z nich je určený pre špecifický účel.

Nechajte ich samotné objaviť ktoré zariadenie pratrí ku ktorému portu.

Napríklad:

HDMI Port: je určený na prepojenie so zobrazovacími zariadeniami.

USB Port: je prednastaveným spojením s rozličnými vstupnými zariadeniami (klávesnica, myš) alebo zariadeniami na ukladanie dát (USB kľúč, USB disk) alebo sieťovými zariadeniami (WiFi prijímač/vysielač, BlueTooth).

Micro-USB Port: Často ho nájdeme na smartfónoch; využívame ho na nabíjanie telefónu (rovnako ako Raspberry).

Úloha 2a2 - Pripojenie RaspberryPi

V tejto úlohe deti vyskúšajú pripojenie rozličných zariadení ku jednotlivým portom Raspberry.

Jedno zo správnych riešení je:

Obr. 3 Riešenie úlohy 2a2

Úloha 2a3 - Pripojenie WiFi

Táto úloha je veľmi dôležitá vzhľadom k tomu, že pripojenie k WiFi je potrebmé pre plnenie nasledujúcich úloh.

Aby sa deti mohli pripojiť k WiFi sieti je potrebné iba klinúť na Ikonu siete sietu umiestnenú v pravom hornom rohu. Následne zvolia dostupnú WiFi na základe jej názvu a zadajú heslo (ak to daná sieť vyžaduje). Ak sieť heslo nevyžaduje, RaspberryPi sa priojí do siete hneď po zvolení správneho názvu siete.

Je potrebné, aby vyučujúci deťom zverejnil korektný názov WiFi siete a heslo.

V prípade potreby môže byť RaspberryPi pripojený ku klasickej počítačovej sieti (prostredníctvom ethernetového kábla). Na jeden koniec pripojíte Raspberry a druhý koniec zapojíte do portu Vášho smerovača alebo prepínača. RaspberryPi sa zvyčajne nakonfiguruje sám a po krátkom časovom intervale je pripojení k internetu.

Rovnako je jednoduché zmeniť prednastavený jazyk a krajinu Raspbian-u. Pre vykonaie tejto zmeny je potrebné spustiť program "RaspberryPi Configuration" a zvoliť si krajinu, ktorú chcete. Po tejto zmene je však potrebné reštartovať RasperryPi.

Skúste s deťmi diskutovať o ich vedomostiach o internete a ako by im mohol byť nápomocný (v učení, hľadaní špecifických znalostí, spojení s ostatnými, ...).

Úloha 2a4 – Spustenie a zastavenie programov

Táto úloha je zameraná na prácu s rozličnými programami, ktoré sú už nainštalované v rámci Raspbian. Deti by sa takto mali učiť o koncepte programov. Každý program je vytvorený na pomoc pri riešení špecifických úloh. Napr. je tu naištalovaný LibreOffice Writer – program, ktorý je podobným programom ako známy textový editor Microsoft Office Word. Ďalším príkladm môže byť kresliaci program, ktorý je tu tiež nainštalovaný. Nechajte ich zistiť, čo všetko tu majú nainštalované a na aký účel boli tieto programy vytvorené.

Úloha 2b1 – Prehľadávanie internetu

V rámci tejto úlohy deti prídu do kontaktu so základmi z oblasti World Wide Web, čo je internetový prehliadač a čo je odkaz (hypertextový odkaz). V prípade, že deti nepoznajú žiadnu z web-stránok, môžete im ukázať niekoľko príkladov, ale nechajte im čas, možno o nejakej stránke počuli a sami chcú zistiť o nej viac.

Úloha 2b2 – Ako používať Google

Táto úloha je o vyhľadávači Google. Deti môžu prostredníctvom Google vyhľadávať a nájsť informácie na rozličné témy. Otázky z tejto úlohy sú zamerané na vyhľadanie informácií o ich rodnom meste, Európskej únii, o Google a internete.

Úloha 2b3 – Ako používať Google mapy

Ďalším dobrým príkladom poskytovaným spoločnosťou Google sú Google mapy. Tu deti môžu nájsť množstvo informácií o ich bezprostrednom okolí, ale môžu tiež zistiť aká veľká (alebo malá) je Zem naozaj. Pri riešení tejto úlohy by mali deti zodpovedať otázky ohľadom vzdialoností, ktoré musia dennodenne prejsť a umožnia im tak porovnať sa ostatnými, zistiť, žee existujú oveľa väčšie vzdialenosti (ako vzdialenosť z ich rodného mesta do hlavného mesta ich krajiny, vzdialenosti medzi jednotlivými európskymi mestami).

Úloha 2b4 – Čo ešte dokáže Google?

Riešením tejto úlohy sa deti môžu naučiť využívať ďalšie funkcie, ktoré ponúka vyhľadávač Google. Ak potrebujú pomôcť s výslovnosťou nejakého čísla v angličtine, môžu využiť funkciu definície slov. Vďaka tomu by mali uvidieť, že nie všetko čo tam zadajú je iba pre vzdelávanie, ale môžu zažiť aj zábavu (alebo sa dozvedieť niečo z histórie – ako napríklad keď napíšete spojenie "Atari breakout" do vyhľadávacieho poľa obrázkov (google.com/image), kedy sa spustí hra breakout. Je to hra vytvorená pre počítače Atari v polovici 70-tych rokov minulého storočia). Samozrejme, toto je iba zlomok skytých funkcií, ktoré Google poskytuje, ale deti tak môžu objaviť množstvo ďalších služieb, ktoré nie sú priamo propagované, ale je potrebné ich vyhľadať. Nielen Google poskytuje takéto skyté funkcie, ale aj ďalšie programy ako MS Word, ďalšie stránky Google, WhatsApp, Facebook.

Úloha 2b5 - Wikipédia

V tejto úlohe sa deti môžu naučiť niečo o stránke Wikipedia.org. Je to on-line encyklopédia, ktorá sa neustále rozrastá v podobe rôznych jazykových verzií. Aby sa s touto stránkou lepšie zoznámili, je potrebné, aby vyhľadali odpovede na niekoľko otázok. Niektoré sú ľahšie, iné ťažšie. Možno by bolo vhodné nechať deťom priestor zamyslieť sa nad vecami, ktoré by ich mohli zaujímať a mohli by sa dozvedieť o nich prostredníctvom wikipédie. Pri riešení týchto otázok nezabudnite však, že množstvo jazykových mutácií tejto encyklopédie je obsahovo menších ako anglická verzia wikipedie.

Úloha 2b6 – YouTube

Prostredníctvom tejto úlohy sa deti dozvedia, že množstvo videotutoriálov môžu nájsť práve na YouTube. Prostredníctvom tejto služby sa môžu zoznámiť s pojmom "ako na…". Ako príklad môžete využiť úlohu, aby sami vyhľadali postup výroby papierového lietadla. Preto im prosím poskytnite A4 papier, aby si vyhľadaný postup mohli aj priamo vyskúšať.

Úloha 2b7 – Čo robiť a čo nerobiť na internete

Táto úloha je zameraná na niektoré zo základných pravidiel používania internetu alebo akejkoľvek online služby. Prediskutujte s nimi otázky ako: Prečo sú tieto pravidlá dôležité? Poznali niektoré zo spomínaných pravidiel, resp. poznajú nejaké ďalšie? Prirovnajte tieto pravidlá k pravidlám používaným v reálnom živote. Je možné tieto pravidlá aplikovať aj mimo internetu? Následne tieto otázky s deťmi presiskutujte.

Úloha 2b8 – Ako vyhodnotiť informácie nájdené na webe

Je potrebné, aby boli deti schopné vyhodnotiť informácie, ktoré nájdu na internete. Keďže obsah internetu môže byť tvorený kýmkoľvek (napr. web-stránka, blog), nie všetky dostupné informácie sú pravdivé. Porozprávajte sa s nimi o tom ako môžu zistiť, ktoré články v časopisoch a novinách uverejňujú pravdivé informácie.

Potom ich nechajte, aby sa dozvedeli/zistili niečo o tvorcoch niektorých webových stránok, kto je zodpovedný za poskytnuté informácie, o tom, ako ostatní používatelia hodnotia tieto informácie (na webových stránkach tretích strán alebo v diskusnej sekcii alebo blogu webovej stránky).

Deti by mali mať možnosť využívať služby poskytované spoločnosťou Google a Wikipedia, aby si tieto informácie našli a hodnotili zobrazenú webovú stránku.

Úloha 2c1 – Priečinky a súbory

Táto úloha je zameraná na pochopenie konceptu priečinkov a súborov a ako môže byť táto abstraktná téma pretransormovaná do jednoduchého príkladu reálneho sveta ako je skriňa so zásuvkami. Každá zo zásuviek reprezentuje špeciálny typ obsahu uložený v nej. Napr. zásuvka na šaty, ďalšia na návody, iná zas na može a pod. Prostredníctvom tohto príkladu by mohli ľahšie pochopiť ako si môžu zorganizovať údaje do rozličných priečinkov, napr. v adresári (priečinku) obrázky sa budú nachádzať aj obrázky, ktoré sami vytvorili.

Raspbian obsahuje program umožňujúci manipuláciu s priečinkami a súbormi, ktorý sa volá *nautilus*, alebo iba jednoducho *files*. Po spustení tohto programu sa im zobrazí okno podobné oknu programu Prieskumník dostupnom v OS Windows. Pomocou tohto programu môžu vytvárať priečinky a súbory stlačením pravého tlačidla na bielej ploche priečinka a zobrazením kontextovej ponuky, z ktorej si volia, čo by chceli ďalej robiť: *Vytvoriť nový súbor* (dokument alebo iba jednoduchý textový súbor, ...) alebo chcú *Vytvoriť nový priečinok*.

Nezabudnite na skutočnosť, že Rasbian umožní vytvárať, ukladať súbory a priečinky v rámci svojho preddefinovaného domovského priečinka (/home/pi/). Samozrejme, v rámci neho si používateľ môže vytvárať súborovú štruktúru podľa svojho uváženia.

Úloha 2c2 – Napíš list

Prostredníctvom tejto úlohy sú deti oboznámené s programom LibreOffice Writer, textovým editorom ktorý je zadarmo a kompatibilný s MS Office Word. Nechajte ich, aby objavili niektoré z dostupných funkcií počas vytvárania jednoduchého listu, alebo iného dokumentu. Povzbuďte ich, aby svoje výtvory priebežne ukladali.

V rámci úlohy sú deti motivované využívať niektoré z bežne využívaných funkcií textových procesorov ako napr. veľkosť, farba, typ a rez písma.

Úloha 2c3 – Nakreslite obrázok!

Vďaka tejto úlohe deti uvidia, že počítače uľahčujú riešenie viacerých rozličných úloh, ako napr. kreslenie obrázkov. Nezabúdajte ich priebežne upozorňovať, aby prácu ukladali. Ak náhodou svoju prácu vymažú, alebo vytvoria niečo čo sa im nepodarilo, program im umožní využitie funkcie "späť" a "vpred".

Úloha 2c4 – Kalkulačka

Táto úloha má cieľ ukázať deťom, ako môže program kalkulačka poslúžiť pri riešení niektorých matematických problémov. Povzbuďte deti, aby si svoju novú prácu uložili.

Úloha 2d1 – Úvod do Scratch-u

Táto úloha predstavuje úvod do programu Scratch, ktorý je používateľsky jednoduchým, grafickým programovacím jazykom, kde môžu veľmi jednoducho vytvárať programy a krátke animácie.

Obr. 4 Prostredie Scratch

Hlavné okno programu Scratch je rozdelené na tri hlavné oblasti. Naľavo sú zobrazené skripty, alebo ich časti, z ktorých si môže používateľ vyberať. V strede môže tieto časti kombinovať podľa svojich potrieb (potiahnutím z ľavej časti okna a umiestnením do strednej časti okna). Napravo si používateľ volí zo škriatkov (postavičiek), s ktorými chce prostredníctvom vytvoreného kódu manipulovať (alebo použite dvojitý klik na pozadí, ak chcete spustiť niektorú časť z kódu, aby ste postavičku ovládali). Na spustenie kódu je potrebné stlačiť zelenú vlajku umiestnenú v pravom hornom rohu.

Aby mohol používateľ začasť tvoriť kód/program, je potrebné, aby si zvolil postavu a dvojklikom tento výber potvrdil.

Je potrebné začať program použitím časti "when the green Flag clicked". A následne môže vytvoriť malý skript pretiahnutím rozličných častí skriptu v strednej oblasti. Každá z týchto častí sa spojí pred a po nej (do reťazca), s výnimkou prvej a poslednej časti skriptu.

V príklade na obrázku oranžový Scratch prejde 10 krokov vpravo potom, ako stlačíme zelenú vlajku. Následne sa program zastaví a je možné ho spustiť opäť.

Smer pohybu je viditeľný v podobe malej modrej čiary, viditeľnej v hornej časti; v strede sú zobrazené okná vytvorených programov.

Scratch je preložený do rozličných jazykov. Prostredníctvom stlačenia ikony s obrázkom zemegule, umiestnenej v ľavom hornom rohu, si môžete vybrať ľubovoľný iný jazyk ako angličtinu. Zároveň sa zmenia aj texty v častiach skriptu. Takto sa môžete naučiť základné slová nielen v anglickom jazyku ale aj ďalších, ktoré Scratch ponúka.

Scratch bol bytvorený na MIT (<u>https://scratch.mit.edu/</u>) a je využívaný množstvom študijných programov zameraných na učenie programovania. Na stránke nájdete aj množstvo ukážkových scratch programov.

Nasledujúce štyri úlohy sú zamerané na nastavenie rozličných aspektov v Scratch-i. Posledná úloha je kombináciou predchádzajúcich, takže si deti môžu vytvoriť svoj vlastný príbeh.

Úloha 2d2 – Zmena kostýmu

Táto úloha sa zameriava na možnosti vytvorenia a zmeny rozličných kostýmov (alebo pozadia, ak si nezvolíte postavu) v Scratch-i. Každá postava môže mať viacero kostýmov, ktoré vie používateľ jednoducho meniť prostredníctvom skriptu. Kostým je možné zmeniť voľbou postavy - dvojklikom na postavu v pravej časti okna (obyčajne, keď sa program spustí, prvá postava je automaticky vybratá) a potom si môžete vybrať z ponúkaných kostýmov, ktoré sú v strednej časti okna.

Takto si môžete vyberať medzi viacerými kostýmami, alebo vytvoriť úplne nový alebo zmeniť už zvolený kostým. Samozrejme, kazdý z kostýmov môže mať svoje vlastné meno/označenie; Scratch ich označuje iba textom "kostýmX", kde X prestavuje poradové číslo kostýmu.

Úloha 2d3 – Pohyb a otáčanie

Táto úloha je o pohybovaní a otáťasní sa postáv a zoznámení sa so širšími možnosťami jednotlivých častí skriptu. Každý jeden z pripravených scratch programov má iné nastavenia ako sa môže postava pohybovať a otáčať. V prvom programe sa postavička môže otáčať ľubovoľne v rozsahu 360 stupňov. V druhom programe je pohyb postavy obmedzený na otáčanie sa vľavo a vpravo, ale nemôže sa otočiť úplne dookola. V treťom porograme sa mení počet krokov, ktoré postava môže vykonať a nie je možné ju otáčať. Voľbu jedného z týchto nastavení je možné vykonať ľavým klikom na jeden z troch tlačidiel v strednej časti okna, nad scenárom skriptu.

Úloha 2d4 – Pridávanie postáv

Obr. 5 Tlačidlá prostredia Scratch

Táto úloha prevediete deti procesom ako pridávať do scratch programu ďalšie postavy. Prvé tlačidlo umožní používateľovi nakresliť vlastnú postavu. Druhé tlačidlo umožní nahrať už vytvorenú a uloženú postavu. Tretie tlačidlo nahrá náhodne ľubovoľnú postavu zo zoznamu uložených. Postavy sa obyčajne ukladajú do priečinku /usr/share/scratch/Media/, kde sú zoskupované do určitých skupín.

Povzbuďte deti, aby si vytvorili svoje vlastné postavy alebo pozadie v Scratch.

Úloha 2d5 – Vytvorte si vlastný príbeh

Posledná úloha je kombináciou predchádzajúcich úloh. Deti už vedia vytvárať a používať svoje vlastné postavy, vedia vytvoriť vlastné krátke videá (ktoré môžu aj nemusia byť interaktívne – to záleží na deťoch).

Nezabúdajte ich prebežne upozorňovať aby si svoju prácu ukladali, pretože na toto oni často zabúdajú.

Obr. 14

Obr. 15

Obr. 10

Obr. 11

- Otvorte ponuku (hore vlavo), potom
- kliknite na obrázok programu (ikona)

Ako používať Google

2: IT

2b2

1) Spustenie Google:

www.google.com v riadku adresy v prehliadači

+ klávesa "Enter"

- Google je vyhľadávač.
- · Pomáha nájsť informácie na internete.
- Zadajte kritérium vyhľadávania a potom stlačte "Enter".
- Výsledky vyhľadávania sú zoraďované od prvého (najlepší, najviac vyhovujúci) po posledný (najhorší, najmenej vyhovujúci).
- Aby ste otvorili stránku, stačí ak na ňu kliknete

2) Využite Google pre Vaše hľadanie:

- Pomocou Google vyhľadajte názov Vášho mesta.
- Aké web-stránky sa Vám zobrazili?
- Vyhľadajte výsledky pre spojenie "European Union".
- Čo Vám Google zobrazí?
- Vyhľadajte slovo "Google".
- Čo sa Vám zobrazilo teraz?

Skúste odpovedať na niektoré otázky s pomocou Google:

- Čo je Európska Únia?
- Kto vytvoril Google?
- Aký starý je internet (WorldWideWeb)?
- Aké staré je Vaše mesto?

2) Práca s Google mapami:

- Vyhľadajte Vaše mesto.
- Prepnite na zobrazenie "Earth" ikonka vľavo dolu.
- Pokúste sa nájsť Vaše bydlisko a školu.
- Keď kliknete pravým tlačidlom myši na akýkoľvek bod na mape, môžete zvoliť nástroj na zobrazenie vzdialenosti.
- Pokúste sa zistiť vzdialenosť, ktorú musíte prejsť každý deň!
- Odmerajte vzdialenosť medzi Vašim mestom a hlavným mestom Vašej krajiny.
- Odmerajte vzdialenosť medzi Vašim mestom a hlavnými mestami ako napr. Atény, Paríž, Rím and Viedeň.
- Ktoré z Európskych hlavných miest je najbližšie k Vášmu mestu a ktoré je najďalej?

Google dokáže viac ako iba vyhľadávať informácie na internete!

Spustite www.google.com a vyskúšajte:

1) Preložiť čísla do angličtiny

Ako poviete 782^{°br. 39} angličtine? 2) Definície slov

Wikipédia je voľne šíriteľná encyklopédia, ktorá je vytváraná rôznymi ľuďmi na celom svete v rozličných jazykoch. Nezabudnite si zvoliť svoj jazyk!

Pomocou Wikipédie vyhľadajte tieto slová:

- 1. encyklopédia
- 2. Raspberry Pi
- 3. Minecraft
- 4. Scratch

web

2: IT

2b6

1) Spustite youtube: www.youtube.com

2) YouTube je veľká online škola!

- Na youtube, môžete nájsť množstvo videí, ktoré Vám ukážu, ako niečo urobiť.
- Napríklad: pozrite si video "How to make a paper airplane" – "Ako si urobiť papierové lietadlo" (https://youtu.be/AljTDb2cyhc).
- Viete teraz vyrobiť papierové lietadlo? Nahrajte video o tom ako robíte svoje papierové lietadlo a nahrajte ho na youtube!
- Vyhľadajte ďalšie "How to's" ("Ako na …") videá o papierových lietadlách! Čo ďalšie sa ešte môžete naučiť?

2: IT

2b7

Pravidlá používania internetu

- Chráň svoju identitu nikomu neprezrádzaj svoje pravé meno, adresu bydliska ani telefónne číslo!
- Nikdy nezverejňuj niečo, za čo by si sa mohol/mohla neskôr hanbiť – internet na takéto veci nezabúda!
- Pamätaj si, že všetko, čo čítaš online môže byť chybné – na internete môže ktokoľvek písať čokoľvek.
- Ak si online, vždy buď zdvorilý/á rovnako tak keď si offline, v oboch prípadoch platia rovnaké pravidlá.

Diskutujte o týchto pravidlách.

Máte už nejaké skúsenosti s dodržiavaním alebo nedodržiavaním týchto pravidiel?

Je niečo, čo by sme mali do zoznamu pridať?

web

2: IT

2b8

1) Ako zistíme, či to, čo nájdeme, je pravdivé?

- Ako vieme, či to, čo nájdeme na webstránkach, je pravda?
- Ako vieme, či to, čo sa píše v novinách a časopisoch, je pravda?
- Diskutujte o týchto otázkach so svojimi spolužiakmi!

2) Na hodnotenie webstránok môžeme použiť tieto kritériá:

- Kto je za webstránku zodpovedný (právne informácie, o nás, dojem)?
- Kto vytvoril obsah stránky?
- Kedy bolo stránka naposledy aktualizovaná?
- Ako hodnotia stránku iní používatelia?
- Je na stránke napísané odkiaľ zverejnené informácie pochádzajú?

3) Zistite kto vytvoril...

www.google.com www.wikipedia.org theguardian.com

Priečinky a súbory

Údaje sú ukladané v súboroch. Súbory sú ukladané v priečinkoch.

Priečinky môžeme rôzne pomenovať podľa toho, aké súbory sú v nich uložené, napr. "hudba" alebo "obrázky".

Na RaspberryPi vyzerá domáci priečinok takto: 🖿 /home/pi

Zistite aké priečinky a súbory sú uložené v domácom priečinku.

Viete vytvoriť nový priečinok pre svoje súbory?

 LibreOffice Writer – výborný program na písanie dokumentov

2) Čo znamenajú tieto symboly?

Napíšte niekoľko písmen. Stlačte ktorýkoľvek zo symbolov. Čo daný symbol robí s textom?

3) Napíšte dokument!

Môžete písať, o čom chcete. Len nezabudnite dokument po dopísaní uložiť. Na uloženie dokumentu stačí stlačiť ikonku File a vložiť názov súboru alebo môžete skúsiť súbor uložiť kliknutím na a potom príkaz SAVE.

Pošlite nám, čo ste napísali!

Obr. 47

Obr. 46

1) GNU Paint – výborný program pre kreslenie:

- Na l'avej strane sú nástroje, ktoré môžete použiť.
- Pre výber farby kliknite na tabuľku s farbami v dolnom riadku.

2) Nakreslite obrázok!

Nezabudnite svoje obrázky uložiť (Súbor – Uložiť) a pomenovať ho.

Obrázok, ktorý sa Vám páči najviac, nahrajte na portál.

1) Kalkulačka pomáha s matematikou:

Obr. 50

2) Vyriešte tieto matematické príklady:

12+7 =	5*4 =	7+2 = 54
22-14 =	7*3 =	88-?= 66
5-17 =	12*5 =	41+? = 77
144+7 =	8*8 =	?-28 =109
111-22 =	9*9 =	108 / 12 =
1022+918=	6*8=	12* ?= 72
512-513=	60*60=	3600/?= 60

3) Vytvorte hárok s matematickými príkladmi!

Ktorý program použijete? Urobte spolu niekoľko matematických hárkov a následne ich nahrajte na portál.

1) Zapnite Scratch:

Zadajte do vyhľadávania Scratch a

2) Zmeňte jazyk:

Nájdite , en a vyberte jazyk

3) Prvý program:

Pokúste zopakovať toto: potom: Obr. 55 Na Obr. 56

> Zmeňte počet krokov. Čo sa stane?

1) Viac programovania so Scratch-om:

2) Vyskúšajte:

Vyskúšajte ostatné kostýmy a ukážte nám zaslaním snímky obrazovky, čo ste vytvorili.

Aký je medzi nimi rozdiel?

nám pošlite!

Vytvorte si vlastný krátky program:

- Nakreslite postavy
- Vymyslite príbeh (napríklad stretnutie kamarátov,....)
- Naprogramujte ho
- Uložte ho

Po dokončení natočte krátky film (pomocou mobilu), v ktorom ukážete váš spustený program. Nahrajte ho na portál!

Zoznam zdrojov obrázkov - Úlohy

Obr. č.	Vlastník obr.*	Zdroj	Posl. prístup
Fig. 1	Raspberry Pi Foundation CC By- SA	https://www.raspberrypi.org/learning/hardware- guide/components/noobs-card/	2018/4/25
Fig. 2	Raspberry Pi Foundation CC By- SA	https://www.raspberrypi.org/learning/hardware- guide/components/power-supply/	2018/4/25
Fig. 3	Raspberry Pi Foundation CC By- SA	https://www.raspberrypi.org/learning/hardware- guide/components/monitor/	2018/4/25
Fig. 4	Raspberry Pi Foundation CC By- SA	https://www.raspberrypi.org/learning/images/components/hdmi- cable.png	2018/4/25
Fig. 5	Raspberry Pi Foundation CC By- SA	https://www.raspberrypi.org/learning/images/components/raspbe rry-pi.png	2018/4/25
Fig. 6	Raspberry Pi Foundation CC By- SA	https://www.raspberrypi.org/learning/images/components/keyboa rd.png	2018/4/25
Fig. 7	Raspberry Pi Foundation CC By- SA	https://www.raspberrypi.org/learning/images/components/mouse. png	2018/4/25
Fig. 8	Raspberry Pi Foundation CC By- SA	https://www.raspberrypi.org/learning/hardware- guide/components/keyboard/	2018/4/25
Fig. 9	Raspberry Pi Foundation CC By- SA	https://www.raspberrypi.org/learning/images/components/power- supply.png	2018/4/25
Fig. 10	Raspberry Pi Foundation CC By- SA	https://www.raspberrypi.org/learning/images/components/mouse. png	2018/4/25
Fig. 11	Raspberry Pi Foundation CC By- SA	https://www.raspberrypi.org/learning/images/components/monito r.png	2018/4/25
Fig. 12	Raspberry Pi Foundation CC By- SA	https://www.raspberrypi.org/learning/images/components/hdmi- cable.png	2018/4/25
Fig. 13	André Karwath CC BY_SA	https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/27/USB_Male _Plug_Type_A.jpg	2018/4/25
Fig. 14	André Karwath CC BY SA	https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/27/USB_Male Plug Type A.jpg	2018/4/25
Fig. 15	 Mexxin Public Domain	https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/8/89/Mi cro_USB.jpg/716px-Micro_USB.jpg	2018/4/25
Fig. 16	GNOME Desktop	https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/e/ec/Gn ome-network-idle.svg/48px-Gnome-network-idle.svg.png	2018/4/25
Fig. 17	Sarfraz Shoukat –	Icons made by https://www.flaticon.com/authors/sarfraz-shoukat	2018/4/25
Fig. 18	Sarfraz Shoukat – CC BY	Icons made by https://www.flaticon.com/authors/sarfraz-shoukat from https://www.flaticon.com	2018/4/25
Fig. 19	GNOME Desktop	https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/5/5e/Gn ome-web-browser.svg/48px-Gnome-web-browser.svg.png	2018/4/25

Fig. 20	Sarfraz Shoukat –	Icons made by https://www.flaticon.com/authors/sarfraz-shoukat	2018/4/25
Fig. 21	Used in the Clouds	Ironn https://www.ildlicon.com	
FIG. ZI	Consortium	Cropped Desktop Screenshot from Raspian Pr	
Fig 22	Sarfraz Shoukat -	Icons made by https://www.flaticon.com/authors/sarfraz-shoukat	2018/4/25
1 ig. 22	CC BY	from https://www.flaticon.com/autions/samaz-shoukat	2010/4/23
Fig 23	GNOME Deskton	https://upload.wikimedia.org/wikinedia/commons/thumb/4/41/Gn	2018/4/25
118.23	icons GNU GPL2	ome-system-log-out syg/48nx-Gnome-system-log-out syg nng	2010/4/23
Fig 24	Sarfraz Shoukat –	Icons made by https://www.flaticon.com/authors/sarfraz-shoukat	2018/4/25
1.8.21	CC BY	from https://www.flaticon.com	2010/ 1/20
Fig. 25	Head in the Clouds	Desktop Screenshot from Raspian Pl	
-	- Consortium		
Fig. 26	GNOME Desktop	https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/5/5e/Gn	2018/4/25
	icons GNU GPL2	ome-web-browser.svg/48px-Gnome-web-browser.svg.png	
Fig. 27	Sarfraz Shoukat –	Icons made by https://www.flaticon.com/authors/sarfraz-shoukat	2018/4/25
	CC BY	from https://www.flaticon.com	
Fig. 28	Sarfraz Shoukat –	Icons made by https://www.flaticon.com/authors/sarfraz-shoukat	2018/4/25
	CC BY	from https://www.flaticon.com	
Fig. 29	GNOME Desktop	https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/5/5e/Gn	2018/4/25
	icons GNU GPL2	ome-web-browser.svg/48px-Gnome-web-browser.svg.png	
Fig. 30	Sarfraz Shoukat –	Icons made by https://www.flaticon.com/authors/sarfraz-shoukat	2018/4/25
	CC BY	from https://www.flaticon.com	
Fig. 31	Head in the Clouds	Cropped Browser Image	
	- Consortium		
Fig. 32	Sarfraz Shoukat –	Icons made by https://www.flaticon.com/authors/sarfraz-shoukat	2018/4/25
	CC BY	from https://www.flaticon.com	
Fig. 33	GNOME Desktop	https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/5/5e/Gn	2018/4/25
	icons GNU GPL2	ome-web-browser.svg/48px-Gnome-web-browser.svg.png	
Fig. 34	Sarfraz Shoukat –	Icons made by https://www.flaticon.com/authors/sarfraz-shoukat	2018/4/25
	CC BY	from https://www.flaticon.com	
Fig. 35	Sarfraz Shoukat –	Icons made by https://www.flaticon.com/authors/sarfraz-shoukat	2018/4/25
	CC BY	from https://www.flaticon.com	
Fig. 36	NOME Desktop	https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/5/5e/Gn	2018/4/25
	icons GNU GPL2	ome-web-browser.svg/48px-Gnome-web-browser.svg.png	
Fig. 37	Sarfraz Shoukat –	Icons made by https://www.flaticon.com/authors/sarfraz-shoukat	2018/4/25
	СС ВҮ	from https://www.flaticon.com	
Fig. 38	Google	Screenshot of google Maps – Full Screen	2018/4/25
Fig. 39	Google	Screenshot of google Search – Full Screen	2018/4/25
Fig. 40	Wikipedia	Screenshot of <u>www.wikipedia.org</u> – Full Screen	2018/4/25
	Foundation CC BY-		
5:- 44	SA		2010/1/25
Fig. 41		nttps://pixabay.com/en/turniture-drawers-wardrobe-cupboard-	2018/4/25
Fig 12	Head in the Clouds	148/96/	
FIg. 42		Cropped Screenshot –Raspian File Browser	
Eig / 2	GNOME Deskton	https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumh/5/55/Gp	2018/4/25
1 ig. 45	icons GNUL GPL2	ome-system-file-manager syg/48ny-Gnome-system-file-	2010/4/23
		manager svg nng	
Fig 44	Head in the Clouds	Cropped Screenshot – Raspian File Browser	
	- Consortium		
Fig. 45	Head in the Clouds	Desktop Screenshot	
	- Consortium		
Fig. 46	Head in the Clouds	Cropped Screenshot of LibreOffice Writer	
	- Consortium		
Fig. 47	Head in the Clouds	Cropped Screenshot of LibreOffice Writer	
	- Consortium		
Fig. 48	GNOME Desktop	https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/f/fe/Gn	2018/4/25

	icons GNU GPL2	ome-applications-graphics.svg/48px-Gnome-applications-	
		graphics.svg.png	
Fig. 49	Head in the Clouds	Screenshot of gpaint	
	- Consortium	Desister Concernshipt	
Fig. 50	- Consortium	Desktop Screenshot	
Είσ 51	Sarfraz Shoukat –	Icons made by https://www.flaticon.com/authors/sarfraz-shoukat	2018/4/25
Tig. JI	CC BY	from https://www.flaticon.com/adtions/samaz-shoukat	2010/4/25
Fig. 52	Lifelong	Software – cropped Screenshot	
0 -	Kindergarten		
	Group, MIT Media		
	Lab		
Fig. 53	Sarfraz Shoukat –	Icons made by https://www.flaticon.com/authors/sarfraz-shoukat	2018/4/25
	CC BY	from https://www.flaticon.com	
Fig. 54	Lifelong	Software - Screenshot	
	Kindergarten		
	Group, MIT Media		
	Lab		2010/1/25
Fig. 55		from https://www.naticon.com/authors/sariraz-shoukat	2018/4/25
Fig 56	Lifelong	Software – cronned Screenshot	
1 ig. 50	Kindergarten		
	Group, MIT Media		
	Lab		
Fig. 57	Lifelong	Software – cropped Screenshot	
	Kindergarten		
	Group, MIT Media		
	Lab		
Fig. 58	Sarfraz Shoukat –	Icons made by https://www.flaticon.com/authors/sarfraz-shoukat	2018/4/25
	CC BY	from https://www.flaticon.com	
Fig. 59	Sarfraz Shoukat –	Icons made by https://www.flaticon.com/authors/sarfraz-shoukat	2018/4/25
	Lifelong	From https://www.flaticon.com	
Fig. 00	Kindergarten	Software – cropped Screenshot	
	Group, MIT Media		
	Lab		
Fig. 61	Sarfraz Shoukat –	Icons made by https://www.flaticon.com/authors/sarfraz-shoukat	2018/4/25
	CC BY	from https://www.flaticon.com	
Fig. 62	Lifelong	Software – cropped Screenshot	
	Kindergarten		
	Group, MIT Media		
	Lab		
Fig. 63	Lifelong	Software – cropped Screenshot	
	Group MIT Modia		
	Lab		
Fig 64	Lifelong	Software – cropped Screenshot	
8	Kindergarten		
	Group, MIT Media		
	Lab		
Fig. 65	Lifelong	Software – cropped Screenshot	
	Kindergarten		
	Group, MIT Media		
	Lab		
Fig. 66	Lifelong	Software – cropped Screenshot	
	Kindergarten		
	Group, Mitt Media		

	Lab		
Fig. 67	Lifelong Kindergarten Group, MIT Media Lab	Software – cropped Screenshot	
Fig. 68	Sarfraz Shoukat – CC BY	Icons made by https://www.flaticon.com/authors/sarfraz-shoukat from https://www.flaticon.com	2018/4/25
Fig. 69	Lifelong Kindergarten Group, MIT Media Lab	Software – cropped Screenshot	
Fig. 70	Sarfraz Shoukat – CC BY	Icons made by https://www.flaticon.com/authors/sarfraz-shoukat from https://www.flaticon.com	2018/4/25
Fig. 71	Lifelong Kindergarten Group, MIT Media Lab	Software – cropped Screenshot	
Fig. 72	Sarfraz Shoukat – CC BY	Icons made by https://www.flaticon.com/authors/sarfraz-shoukat from https://www.flaticon.com	2018/4/25
Fig. 73	Lifelong Kindergarten Group, MIT Media Lab	Software – cropped Screenshot	
Fig. 74			

Zoznam zdrojov obrázkov - Príručka

Obr. č.	Vlastník obr.*	Zdroj	Posl. prístup
Fig. 1	Raspberry Pi Foundation CC By- SA	https://www.raspberrypi.org/learning/images/components/raspbe rry-pi.png	2018/04/25
Fig. 2	Head in the Clouds - Consortium	Desktop Screenshot	
Fig. 3	Head in the Clouds - Consortium	Tasksheet -	
Fig. 4	Lifelong Kindergarten Group, MIT Media Lab	Software - Scratch Screenshot	
Fig. 5	Lifelong Kindergarten Group, MIT Media Lab	Software – cropped Screenshot	